

I. VUKELIĆ, dipl. ing. agronomije (1910-1991.)

Tiho, i usred ratnih prilika skoro nezapaženo, te daleko od svoga doma i zavičaja, napustio nas je zauvijek dana 4. studenoga 1991. Ivan Vukelić, ing. agronomije u mirovini, Gospićanima dobro poznat kao "naš gospodin Ive".

Rodio se Ivan Vukelić u Gospiću 2. svibnja 1910. u poznatoj i staroj ličkoj obitelji od oca Stjepana, uglednog klesarskog majstora i majke Josipe rod. Pavelić. Osnovnu školu i gimnaziju završava u Gospiću, a nakon mature upisuje se na Poljoprivredni fakultet u Zagrebu gdje i diplomira za vrijeme prošlog rata.

Kao i mnogi drugi sinovi onih naših krajeva, koje priroda nije obdarila velikim prirodnim bogatstvima, školovao se skromno pa je za vrijeme studija morao i privređivati te se zaposlio u Hrvatskog radiše. Za vrijeme studija neko je vrijeme proveo na praksi u Češkoslovačkoj što je često spominjao i cijelog radnog vijeka želio naka tamo zapažena dostignuća prenijeti u rodnu Liku.

Godine 1944. nekoliko mjeseci prije kraja prošlog rata vraća se u Gospić i dobiva mjesto u bivšoj Ratarsko-stočarskoj školi, koja je bila nasljednik i sljedbenik nekadašnje podružnice Hrvatskog gospodarskog društva. Upravo kad je trebala početi proljetna sjetva u proljeće 1945. partizanske jedinice ulaze u Gospić, a Vukelić je uhićen. Kako se bio sklonio izvan grada, pri privođenju u Gospić na sve je strane vidio likvidiranje svojih sugrađana, ali on je kao stručnjak ostao pošteđen, jer "trebat će on i nama".

U zatvoru OZN-e je od 8. travnja, u Vojnom zatvoru Ličkog područja od 3. srpnja, a 17. srpnja Vojni ga sud osuđuje na 2 godine robije. Pukim slučajem izbjegao je odlazak u logor Stara Gradiška, a nakon 4 mjeseca zatvora prijatelji ga uspiju osloboditi.

Godine 1946. sklapa brak s prof. Mirom Pavelić te dekretom dobiva mjesto u Vukovaru. Međutim, on radije prihvaća mjesto u Udbini, jer ne može zamisliti da bi se odvojio od svojega ličkog zavičaja. Za ilustraciju ondašnjih prilika na Udbini treba spomenuti da je onda tamo postojala samo jedna baraka u kojoj su bile smještene sve društvene i političke, kotarske i općinske institucije i svi dekretom imenovani stručnjaci. Tako je službujući veterinar dobio kao prvi zadatak da pazi na ovce prikupljene za potrebe navedenih institucija, a Vukelić da oko barake sadi voćke i pravi gredice.

Uskoro je iz Udbine premješten u Otočac, a zatim u Gospić, u ZPD (Zemaljsko poljoprivredno dobro). Početkom pedesetih godina osniva u Gospiću Poljoprivrednu stanicu kojoj je direktor. Pri njoj osniva ogledni rasadnik u kojem je uskoro izraslo 4000 sortnih mladih trešanja kojima je u prvi mah trebalo oplemeniti ličko voćarstvo. Krajem pedesetih godina ukida se Poljoprivredna stanica, rasadnik je preoran, a Vukelić prelazi u poljoprivrednu inspekciju općine Gospić. No kako nije imao potrebne moralno političke kvalitete za taj posao, premješten je u Poljoprivredno prehrambeni kombinat "Velebit".

Sva ta premještanja i neugodnosti koje je doživljavao za vrijeme radnog vijeka dobrano su narušile njegovo zdravlje te je godine 1968. morao otići u invalidsku mirovinu. Od tada živi povučeno u obiteljskoj kući u Gospiću brinući se o svojoj djeci i unučadi.

No, nije mu bilo suđeno da na miru umre. Nakon četničkog napada na Gospić u noći od 29. na 30. kolovoza 1991. jedva je izbjegao mine i granate, jer je njegova kuća bila u zoni najžešćih ratnih operacija, pa se sklonio kod djece u Zagrebu gdje uskoro i umire. Nažalost, a što nije za života ni slutio, u Zagrebu je i pokopan.

Inženjer je Vukelić bio gospodin vrlo moralnog kova, veseljak i društven, te prvenstveno strastan stručnjak u razgovoru sa stočarima i ostalim ljudima vezanima za zemlju, za rodnu grud. Njegovo su područje djelovanja bila lička polja, razgovori i brojne upute koje je sijao cijeloga radnog vijeka obilazeći sve žitelje do najdalje kuće. Zato mu i nije pogodovalo doba administriranja gdje su se poteškoće, planiranja i cjelokupni razvoj rješavali putem papira i naredbi. U svojoj najdražoj domeni, u voćarstvu, bio je nenadoknativ stručnjak koji će se još dugo spominjati u ličkim krajevima. A i zbog toga što nikada nije zatajio svoja rodoljubna uvjerenja zbog kojih je imao čestih neprilika. Zato su građani Gospića i Like sjetno primili vijest o njegovoj smrti tužni da ga ne mogu na njegov posljednji put otpratiti u njegovu zavičajnu kuću koju je volio i za koju je živio.

*Dr Ante Rukavina, veterinar
Gospić*